

Hvorfor har Martinus Institut 2 fonde?

Instituttet har fået spørgsmål om, hvorfor Martinus Institut (MI) har 2 fonde, og hvad den historiske baggrund er for det.

Vi har tidligere omtalt dette spørgsmål bl.a. i MI's sommerbrev 2008, og der findes en beskrivelse i bogen Samarbejdsstrukturen (2. udgave 2003), kap. 5. Men i lyset af den fornyede interesse benytter vi anledningen til en lille historisk redegørelse.

Stiftelsen af de 2 fonde med navnene Martinus Idealfond og Martinus Aktivitetsfond fandt sted i 1996. Vi skal dog tilbage til midten af 1980'erne for at finde den primære årsag til, at det skete. MI var dengang det man kalder for en "almennyttig selvejende institution", som Martinus havde oprettet helt tilbage i 1956. Den almennyttige status var (og er) vigtig, fordi den indebærer, at der fra samfundets side gives en godkendelse af, at MI's arbejde tjener et humanitært formål, som kommer almenvellet til gode. Den betyder også meget for økonomien, fordi vi på linje med andre humanitære organisationer kan fritages for at betale arveafgift.

En del af MI's opgaver har hele tiden været at drive forlags- og kursusvirksomhed. Vi udgiver Martinus' bøger og Kosmos, og vi tilbyder foredrag og kurser i Klint og København. Det sker ikke på forretningsmæssig basis, men MI får en delvis dækning af de omfattede udgifter gennem de interesseredes betaling for bøger og kurser mv. Alligevel er det sådan, at når forlags- og kursusvirksomheden når op på et vist niveau, så betragtes den i lovgivningens forstand som en erhvervsmæssig aktivitet.

Det fik MI at mærke i 1984/85 da der blev indført en ny lovgivning på fondsområdet. Baggrunden herfor var, at der inden for erhvervslivet var sket en udvikling med sammenblanding af fonde og forretningsvirksomhed, som lovgiverne ønskede at få saneret – ikke mindst af skattemæssige grunde. Den nye lovgivning betød, at landets fonde og selvejende institutioner blev fordelt på 2 hovedkategorier: De erhvervsdrivende fonde og de ikke-erhvervsdrivende fonde. Som vi husker det, så må der have været et politisk pres omkring sagen, for myndighederne gennemførte disse ændringer over kort tid og - forbavsende nok - inden den endelige lovgivning var trådt i kraft. Da MI var en meget lille institution, viste myndighederne ikke os opmærksomhed i denne omlægningsproces. Men resultatet blev alligevel, at MI på linje med en række andre institutioner og fonde blot per automatik blev omdannet til en erhvervsdrivende fond.

Den situation var ikke tilfredsstillende. Derfor blev der arbejdet videre med at finde en løsning, så MI igen kunne få status som en almennyttig fond. Det lykkedes heldigvis, men først i 1996 da der efter forslag bl.a. fra skattemyndigheden blev indført den model, at MI's opgaver blev fordelt på de 2 fonde. Idéen med det var, at Martinus Idealfond skal koncentrere sig om de almennyttige, ikke-erhvervsdrivende opgaver, mens Martinus Aktivitetsfond tager sig af de praktiske udførende opgaver med forlags- og kursusvirksomheden.

Vi har nu haft de 2 fonde i 12 år, og det har vist sig meget fordelagtigt for MI's økonomi. Først og fremmest fordi Martinus Idealfond fritages for at betale afgift af de arvebeløb, som vi modtager fra de interesserede. Arveafgiften (boafgiften) er i dag på 36 %, så det betyder meget at slippe for den, når vi f.eks. arver 2 mio. kr., som det er sket i år. Siden 2001 har Martinus Idealfond endda været en såkaldt "almenvælgørende" fond, som er automatisk fritaget for arveafgift. Tidligere skulle vi ansøge om det i de enkelte tilfælde. Den seneste fordel er opnået her i 2008, hvor myndighederne har godkendt, at gaver til Martinus Idealfond kan fradrages på gavgivernes selvangivelser. Det samlede fradrag for gaver til MI og andre godgørende organisationer kan i 2008 udgøre max. 14.000 kr.

Historien om de to fonde viser, at det kan være ganske kompliceret at organisere et åndsvidenskabeligt institut, hvis formål og opgaver er atypiske f.eks. set i forhold til det man kender fra religiøse foreninger, højskoler og andre humanitære organisationer. Det ville være mere enkelt, hvis det hele blot kunne samles i én fond. Men vi gør det gerne på den nuværende måde, fordi det giver MI de store fordele ved at have en almennyttig fond. Det betyder, at vi kan arbejde meget direkte efter gaveprincippet både ved at modtage de generøse gaver og afgiftsfrie arvebeløb fra Sagens interesserede - og ved at sørge for, at disse gaver bruges ubeskåret til MI's formål. Vi kan samtidig glæde os over, at myndighederne har været yderst fremsynede, da de sagde ja til at godkende MI's åndsvidenskabelige arbejder som en almennyttig virksomhed.